UUTISET

Osa luopumistuen hakijoista saa päätöksen vasta loppuvuonna

Luopumistukea haettiin viime vuonna ennätysmäisen paljon, yli 800 maatilalta. Ryntäyksen aiheuttivat ikärajan muutos sekä epävarmuus luopumistuen jatkosta.

Hakemusten määrä yllätti Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen Melan, vaikka isoon ryntäykseen varauduttiinkin. Loppuvuodesta Mela nosti luopumistukiennustettaan monta kertaa.

”Luopumistukea haettiin kolminkertainen määrä normaalivuosien sukupolvenvaihdoksiin verrattuna”, johtaja **Antti Huhtamäki** laskee.

Hakemukset kolminkertaistuivat

Keskiviikkona luopumistuessa ylitettiin 800 hakemuksen raja. Hakemuksia on postissa, joten muutamia kymmeniä vielä odotetaan, kun kunnat ja Mela-asiamiehet lähettävät vastaanottamiaan hakemuksia.

Hakemustulvaan syynä on vuodenvaihteessa noussut luopumisikä lähisukulaisten sukupolvenvaihdoksissa. Viime vuonna alaikä oli 56 vuotta ja nyt 59 vuotta.

Vuosina 1958 ja 1959 syntyneille varattiin oikeus siirtyä luopumistuelle 56-vuotiaana, mikäli he jättivät hakemuksensa allekirjoitettuna ennen viime vuoden loppua.

Melassa suuri hakemusmäärä antaa haastetta koko täksi vuodeksi. Henkilökunta on mitoitettu normaalivuosien 250 hakemuksen mukaan. Mela lupaa yrittää parastaan.

”Luopumistukihakemukset saadaan käsiteltyä vuoden 2014 aikana”, Huhtamäki lupaa.

Mela suunnittelee tekevänsä päätöksiä kolmessa vaiheessa. Ensimmäinen osuu huhtikuuhun ja toinen elokuun loppuun. Vähimmän kiireelliset jäävät loppuvuoteen.

”Osa maatiloista kertoo jo hakemuksissa suunnitelmistaan, osalle soitamme”, Huhtamäki kaavailee.

Luopumistukea haetaan aina etukäteishakemuksella. Maksuun luopumistuki laitetaan, kun tilakauppa on tehty. Luopumistukea voidaan maksaa takautuvasti.

Muutama etsii vielä jatkajaa

Luopumistuessa riittää, että maatilalta jätettiin etukäteishakemus allekirjoitettuna viimeistään viime vuoden viimeisenä päivänä.

Monella onkin edessä hakemuksen täydentäminen.

Huhtamäki odottaa hakijoiden toimittavan mahdollisimman tarkkaan kaikki liitteet, joita luopumistuessa tarvitaan. Tämä nopeuttaa Melassa hakemusten käsittelyä.

Pro Agriassa jatkuu alkuvuonna ruuhka maatilojen elinkelpoisuuslaskelmissa. Sielläkin työt kasautuivat. Muutamilla luopumistiloilla on jatkaja lopullisesti päättämättä.

Huhtamäki uskoo, että sukupolvenvaihdos toteutuu liki kaikilla yli 800 maatilalla, jotka nyt hakivat luopumistukia.

”Hienoa saada maataloudessa näin paljon tilakauppoja ja sukupolvenvaihdoksia.”

Tänä vuonna saattaa olla hiljaista

Tänä vuonna luopumistuen hakemisessa voi olla hiljaista. Viime vuonna tehtiin Huhtamäen laskelmien mukaan kahden vuoden hakemukset.

”Iso hakemusten määrä kuvastaa epävarmuutta jatkosta”, maatalousjohtaja **Minna-Mari Kaila** MTK:sta kokee.

Laki luopumistuesta päättyy tämän vuoden lopussa.

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskinen** (kok.) ja EU:n maatalouskomissaari **Dacian Cioloş** neuvottelivat marraskuun lopussa neljän vuoden jatkon.

Sen mukaan luopumistuki jatkuu tämän vuoden ehdoin vuoteen 2018 saakka eli eläkkeelle pääsee 59-vuotiaana.

Kaila luottaa poliittisen sopimuksen pitävän, vaikka lakia asiasta ei vielä ole annettu. Kansallisia päätöksiä odotetaan keväällä.

JUHANI VIITALA

Maaseutuohjelmat siirtyivät Mavin hoitoon

Maaseudun kehittämisohjelmien toimijoita tukeva ja niiden yhteistyötä koordinoiva maaseutuverkostoyksikkö siirtyy osaksi Maaseutuvirasto Mavin maaseutuelinkeinoosastoa.

Vuosien 2007–2013 ohjelmakauden ajan se toimi maa- ja metsätalousministeriön maatalousosaston alaisuudessa.

Fyysisesti muutos on pieni, sillä vuonna 2007 perustettu yksikkö on tähänkin asti toiminut Mavin tavoin Seinäjoella.

Mavin ylijohtaja **Leena Tenhola** toivottaa uuden yksikön tervetulleeksi virastoonsa.

”Maaseutuverkostoyksikön siirtyminen osaksi Mavia antaa hyvät edellytykset valmistautua uuteen ohjelmakauteen. Hyvää yhteistyötä jatkaen voimme tehokkaasti hyödyntää nykyisen ohjelman käytettävissä olevia mahdollisuuksia.”

Toiminta jatkuu entisellään

Vaikka maaseutuverkostoyksikkö siirtyykin uuteen organisaatioon, sen toiminta jatkuu entisellään. Se kokoaa yhteen maaseudun kehittämisen erilaiset toimijat, muun muassa järjestöt ja viranomaiset.

Maaseutu.fi-sivusto säilyy jatkossakin tärkeimpänä viestintäkanavana.

EU:n ohjelmakauden vaihtumisen vuoksi tämä vuosi on maaseutuohjelmatoiminnassa eräänlainen välivaihevuosi, kertoo maaseutuverkostoyksikön johtaja **Päivi Kujala**.

Sen aikana rakennetaan Kujalan mukaan siltaa päättyvän ja alkavan ohjelmakauden välille.

Maaseutuverkostoyksikön nykyinen henkilöstö jatkaa tehtävissään tämän vuoden loppuun asti. Ensi vuoden alussa Mavissa aloittaa uudelle ohjelmakaudelle perustettava yksikkö.

Mavi

> Maaseutuverkostoyksikön siirtyminen osaksi Mavia antaa hyvä edellytykset valmistautua uuteen ohjelmakauteen.«
>
> LEENA TENHOLA

> Vielä tämän vuoden maaseutuverkostoyksikkö työskentelee vuosien 2007–2013 ohjelmakauden parissa.

Valtaosa päättyvän kauden rahoista käytetty

Päättyneelle ohjelmakaudelle kehittämisohjelmiin varatut rahat on valtaosiltaan käytetty. Pieni osa on kuitenkin vielä myönnettävissä yritysinvestointeihin kesäkuun loppuun saakka, Kujala kertoo.

Tänä vuonna Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman teemana on ”yhteistyöllä menestystä”.

”Tavoitteena on kannustaa kaikkia ohjelman toimijoita, niin viranomaisia, kehittäjiä ja tutkijoita kuin yrittäjiäkin, entistä sujuvampaan yhteistyöhön uudella ohjelmakaudella. Tänä vuonna haemme yhdessä tapoja jakaa hyviä käytäntöjä ja opimme tähän mennessä tehdystä.”

Innovaatioleirejä ja Landepaku-kiertue

Kujalan mukaan tavoitteen saavuttamiseksi maaseutuverkosto järjestää tänä vuonna viisi alueellista innovaatioleiriä yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa.

Innovaatioleirien tavoitteena on hakea yhteistyössä konkreettisia ideoita ja toteutustapoja alueille.

Lisäksi tänä vuonna maata lähtee kiertämään vuonna 2011 hyvän vastaanoton saanut Landepaku. Sen tehtävänä on ”virittää intoa maaseudun kehittämiseen” ennen uuden ohjelmakauden käynnistymistä.

”Landepaku-kiertueella ympäri Suomen kerrotaan, millaisia tuloksia maaseutuohjelmalla on jo saatu aikaan ja millaisia mahdollisuuksia uusi ohjelmakausi tuo.”

Tämän vuoden aikana järjestetään myös kolmannen kerran Parhaat käytännöt -kilpailu, jonka voittajat julkistetaan lokakuun lopussa Lahdessa järjestettävässä maaseutugaalassa.

JUHANI REKU

MAASEUTUVERKOSTO

Kehittämisrahojen koordinoija

Maaseudun kehittämistä rahoitetaan kahdesta julkisesta lähteestä, EU:n maaseuturahastosta ja kansallisista varoista. Kansallisesta rahoituksesta vastaavat sekä kunnat että valtio.

Kehittämisen pohjana on kaksi ohjelmaa: Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma ja Ahvenanmaan maaseudun kehittämisohjelma.

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman tavoitteena on edistää maaseudun yritystoimintaa ja luoda sen myötä työpaikkoja. Myös maatalouden ympäristötuki ja luonnonhaittakorvaus ovat osa ohjelmaa, ja niihin kuluu valtaosa ohjelman rahoituksesta.

Maaseudun kehittämisohjelmien keskeiset toimijat muodostavat maaseutuverkoston.

Sen tehtävinä ovat viestintä, koulutus, hyvien käytäntöjen kerääminen ja levittäminen sekä kansainvälistymisen edistäminen.

Rahoitettu Suomen valtion tuella

KOHTA SINÄ VOIT VALITA MILLAISTA
POSSUA KAUPASTA OSTAT

1.5.2014 lähtien voit valita sianlihan päivittäistavarakaupassa alkutuotantotavan perusteella. Tuotantotapa määrittyy lainsäädännön täyttävien tai sen ylittävien erityislupausten perusteella.

SIANLIHAN ALKUTUOTANTOTAVAT 1.5.2014 ALKAEN

- Perustason tuotanto täyttää lainsäädännön vaatimukset
- Luomu täyttää niiden lisäksi luomulainsäädännön vaatimukset
- Laatuvastuu, uusi kansallinen laatujärjestelmä ylittää merkittävästi lainsäädännön vaatimukset tuoteturvallisuuden ja eläinten terveyden osalta

SIANLIHAN ALKUTUOTANTOTAVAT	Perustaso tuonti	Perustaso kotimainen 188 tilaa	Luomu 3 tilaa	Kansallinen laatujärjestelmä* Laatuvastuu 1440 tilaa	Kansallinen laatujärjestelmä* Laatuvastuu Luomu 9 tilaa
Lainsäädännön vaatimukset					
· teurastusmaa	X	X	X	X	X
· eräkohtainen jäljitettävyys	X	X	X	X	X
· hormonien käyttökielto EU:ssa myytävässä lihassa	X	X	X	X	X
· sioilla on saparo		X	X	X	X
· lisää tilaa eläimille **		X	X	X	X
Luomulainsäädännön lisävaatimukset					
· luomurehun käyttö			X		X
· ulkoiluvaatimus			X		X
· ei porsitushäkkejä			X		X
· kaksinkertaiset varoajat antibiooteille			X		X
· luomuvalvontakäynti vähintään kerran vuodessa			X		X
Kansallisen laatujärjestelmän erityislupaukset					
· todennetut lain ylittävät erityislupaukset				X	X
Varmistettu alkutuotannon tuoteturvallisuus					
· edistää merkittävästi salmonellan nollatoleranssia				X	X
· kattava eläintautien ennaltaehkäisyohjelma				X	X
· lääkekäyttötarpeen minimointi ja kontrolli				X	X
· lisäinformaatiota tiloilta jäljitettävyyteen				X	X
Eläinten terveys maailman kärkeä					
· järjestelmässä yli 7000 terveydenhuoltokäyntiä vuodessa				X	X
· tiloilla vähintään kolme terveydenhuoltokäyntiä vuosittain				X	X
· eläinlääkärin 158 kohdan tuoteturvallisuuden ja terveydenhuollon tarkastuslista				X	X

LIHATIEDOTUS

*Täyttää 1974/2006 EU-asetuksen vaatimukset.

**Kansallinen lainsäädäntö ja Laatuvastuu edellyttävät 38 % ja Luomuasetus 85 % suurempaa tilaa kuin EU-lainsäädäntö.

www.lihatiedotus.fi/alkutuotantotavat